

השבת

fe רבי נחמן אפרסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

(כוכבי אור – אותות ומופתים, יד)

סיפור

... המעשה מהפושעים שרצו להכותו [את רבינו הקדוש] והנס שהיה לו והמפלה שהיה להם, שמעתי כל זה מפי אבי הרני כפרת משכבו, ששמע מפי מוהרנ"ת ז"ל בעצמו: פעם אחת בנסיעת רבינו ז"ל ממעזיבוז' לברסלב והדרך הרגיל הוא על יד נעמירוב, בהודע הדבר להמתנגדים, ובכך ביום זה יצאו מחוץ לעיר ומקלות בידם בכדי להכותו. כששמעו אנשי שלומנו דבר זה עשו גם המה כמותם ומקל איש בידו בכדי להציל את רבינו ז"ל מידיהם. ושתי החבורות עמדו על הדרך ולחות על בואו, אבל מה' היה שהופיע עליו ברוח קדשו, ובאחת האכסניות בכפר סמוך לנעמירוב שכנס רבינו ז"ל שמה, שאל אצל בעל האכסניא אם אפשר להטות מהדרך הרגיל ולנסע באיזו דרך אחר לברסלב, ולא דרך נעמירוב. ויאמר לו הבעל אכסניא שאפשר באיזה דרך מקום בצדי הכפרים, וכן עשה רבינו ז"ל ועשה דרכו עם צדי הכפרים ובא בשלום לברסלב. ושני החבורות עומדים הכן ומחכים ואגב הגיע זמן מנחה, ועם זה הביטחון שבלב חבורת אנשי שלומנו

שלא יגיע שום הזק לרבינו ז"ל, חזרו חבורת אנשי שלומנו העירה נעמירוב, וחבורת המתנגדים עומדים במרדם ועוד בלב שמח בתקוות הצלחת השעה באין מפריע. פתאם ראו מרחוק עגלה חצי מכסה נוסעת וממלל עומדים שני אנשים כמנהג נסיעת רבי עם משמשים, עשו עוד התחכמות ותכף התחבאו באיזו מערות ובקעים בכדי כשתגיע העגלה יצאו ממחבואם ויתנפלו עליה לעשות מעשיהם מעשי רצח, וכן היה, ובהתחכמות התנפלו על העגלה המכסה שבתוכה לא היה רבינו ז"ל כי אם רבנית אחת עם שני גבאים. כשראו זאת חזרו העירה בחרפה ובושה ובבהלה, הרבנית עם הגבאים הבינו שהמה לא גזלנים שבאם היו גזלנים ורוצחים לא היו בורחים מצעקת הנופלים בידיהם, וכן ראו מאחוריהם שהמה אדרבא כנראה חסידיים ואנשי מעשה, והיה הדבר אצלם לפלא.

ויהי כבואם העירה כמובן תכף ספרו הדבר לפני אנשי העיר ונתוודע הדבר והיו לחרפה ולקלון לכל אנשי העיר. ואחד מהם מגודל הבושה והחרטה שלח מתנה לרבינו ז"ל בכדי לפייסו. ורבינו ז"ל אמר על זה שבוודאי טוב הדבר ששלח לפייסו אבל לא משום זה יפטר גם מאיזה ענש. וגם לחבורת אנשי שלומנו שיצאו להצילו, אמר רבינו ז"ל שלא היה להם לסמך על הנס בביטחון על גודל צדקתו. ודייקא לחכות כל העת עם חבורת המתנגדים. משום "לא תעמד על דם רעך". ולה' הישועה.

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב לב)

מכתב

לכבוד בת עיני ולבי, אשר מ'חו ולבו נמשך אחרי הבעטלר הנורא שיש לו כתפיים רחבים ונושא אותנו מכל המקומות שנפלנו אל בחינת למעלה מהמקום [ספורי מעשיות משנים קדמוניות – מעשה יג]. אשריך שנצלת מרשתות ומכמורות של חכמות חיצוניות ומינות ואמונות כזביות של הבעלי כבוד וגאווה הלוחמים בעזות מצח כנגד הצדיק האמתי מושיען של ישראל לדורי דורות לנצח, שהבטיח ואמר: "גמרתי ואגמר, נצחתי ואנצח", וסוף כל סוף יתקן כל העולם בשלמות ויקבלו כלם את על מלכותו יתברך עליהם וימלך עליהם לעולם במהרה בימינו, אמן.

ויאמר עשו יש לי רב ... (לג, ט)

... עיקר קיום העולם על ידי הצדיק, כמו שכתוב: עלמה על מה קאי? על עמוד חד וצדיק שמה [העולם], על מה הוא עומד? על עמוד אחד, ושמו צדיק. אבל לעמת זה, יש בכל דור ודור מתנגדים וחולקים על הצדיק האמת שייניקתם מבחינת הרב דקליפה שהוא בחינת עשו, בחינת המן-עמלק, בחינת "יש לי רב", שכל אחד ואחד שאינו חפץ בהאמת לאמתו אומר: יש לי רב, שבוחר לו רב מי שטוב בעיניו שאינו יכול להוציאו ממקומו ולהקימו מנפילתו, אדרבא, הוא מרחקו מהצדיק שהוא נקדת האמת, כי הוא יונק מבחינת הרב דקליפה, שהם בחינת אלופי עשו רברבי עשו. ואלו החולקים ממשיכים הרוח חיים שלהם מהם, דהיינו מהרב דסטרא אחרא הנ"ל והוא גדול בשעתו ומצליח מאד, כי נדמה שיש להם כל הגדלה; אבל הוא רק לפי שעה, כי לסוף כלה ונאבד, כי אנשי השם כלא היו וכל החיות שממשיכין להשלים החסרונות שלהם אף על פי שנדמה שנשלם החסרון שלהם ברבוי גדול יותר מדאי, אבל הוא רק לשעה קלה, כי תכף ומיד חסר להם יותר ויותר, כי "דעת חסרת מה קנית". כנראה בחוש שכל מי שאינו כשר וישר באמת לאמתו הוא רודף כל ימיו אחר פרנסה ועשירות וכל ימיו מלא חסרונות וכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: יש לו מנה מבקש מאתים וכו'.

ועל פי רב חסר לו בפשיטות, כי נדמה לו שמרוויח ומרוויח ולבסוף כשבא אל החשבון אין בידו מאומה ונשאר בעל-חוב גדול, כמו שכתוב: "לא יחרך רמיה צידוי". והוא בבחינת והמשתכר משתכר אל צורר נקוב, ובפרט עתה ששכיח זאת המעשה הרבה בין העשירים שעל פי רב נשארים בעלי חובות, ואפילו מי שאינו בעל חוב חסר לו הרבה לפי רבוי הוצאותיו שמנהיג ביתו בכל פעם בגדולות יותר, עד שאין מספיק לו כל מה שמרוויח וראשו כבד עליו בכל פעם מרובי החסרונות שלו שנדמה לו שחסר לו מההכרחיות שלו כפי מה שמנהיג עצמו ואת ביתו; וכל זה נראה בחוש למי שבקי קצת בהנהגת העולם שאינם מסתכלים על התכלית באמת לאמתו ואינם מתקרבים לצדיקי אמת, וכל זה מחמת שהמשכת החיות שלהם שהוא בחינת שלמות החסרונות נמשך להם מהרב דקליפה שהוא בעצמו כולו חסרון, כי לבו חסר מכל, כי יניקתם מבחינת "מארת" חסר, בחינת מארת ה' בבית רשע, בחינת "והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה" שהם אינם שבעים לעולם מהעשירות שלהם ולעולם חסר להם הרבה וכל זה מחמת שיונקים מהרב דקליפה הנ"ל. וזהו "והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה המה רעים וכו'" שהם הרועים והמנהיגים דסטרא אחרא שהחיות הנמשך מהם להשלים החסרונות הוא כולו בחינת חסרון, לא ידעו שבעה (לקוטי הלכות - הלכות העושה שליח ג' - י).

כי חנני אלקים וכי יש לי כל ... (לג, יא)

... היינו שניצול מבחינת "אין אדם מת וחצי תאוותו בידוי", כי יש לו כל מה שחפץ, מאחר שזכה לברכת ה' - בחינת "שפע כפולה". וכששורה ברכת ה' בכל אשר יש לו, בוודאי אינו מתאוה יותר כי זה עיקר העשירות העולה על כל מיני עשירות שבעולם, בבחינת ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה, שניצול מבחינת בעצבון תאכלנה מבחינת צער כפלים כיוולדה, שזה בחינת אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, כי זוכה לברכת ה', בחינת שפע כפולה (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ב' - ו).



